

SHM – NOWE APLIKACJE

IPPT PAN, ADAPTRONICA R&D

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Problemy badawcze rozwiązywane w ramach tematyki SHM w Pracowni Adaptroniki:

- identyfikacja uszkodzeń w elementach konstrukcyjnych o szczególnym znaczeniu dla niezawodności działania obiektów technicznych takich jak:
  - konstrukcje lotnicze i niektóre środki transportu naziemnego, mosty, obiekty przemysłowe (np. rurociągi, platformy wiertnicze i wszelkiego rodzaju obiekty których uszkodzenie wiąże się z zagrożeniem funkcjonowania środowiska)
- rozwój metod opartych na zintegrowanych z materiałem obwodach elektrycznych i sieciach czujników
- rozwój metod RT (real time) szybkiego powiadamiania o powstaniu w konstrukcji uszkodzenia

- ELGRID
- Delam-P
- Delam-T

Metody identyfikacji uszkodzeń bazujące na analizie odwrotnej:

ELGRID

odpowiedź **konstrukcji** uszkodzonej modelowana metodą IMDW

odpowiedź liniowa **konstrukcji**

człon wirtualny

$$\varepsilon_i(\omega) = \varepsilon_i^L(\omega) + \left(-\mu_i \sum_{\tau=0}^t \sum_j D_{ij} \left(-\tau \overline{\varepsilon}_j^o(\omega) \right) \right)$$

ε_i - odkształcenie

wskaźnik uszkodzenia

funkcja celu

$$f = f(\mu_A^M, \varepsilon_A, \mu_i)$$

$$f = f(V_A^M, V_A, \mu_i)$$

wskaźnik uszkodzenia

$$V_i(\omega) = V_i^L(\omega) + \left(-\mu_i \sum_{\tau=0}^t \sum_j D_{ij} \left(-\tau \overline{V}_j^o(\omega) \right) \right)$$

V_i - potencjał węzłowy

odpowiedź **obwodu** uszkodzonego modelowana metodą IMDW

odpowiedź liniowa **obwodu**

człon wirtualny

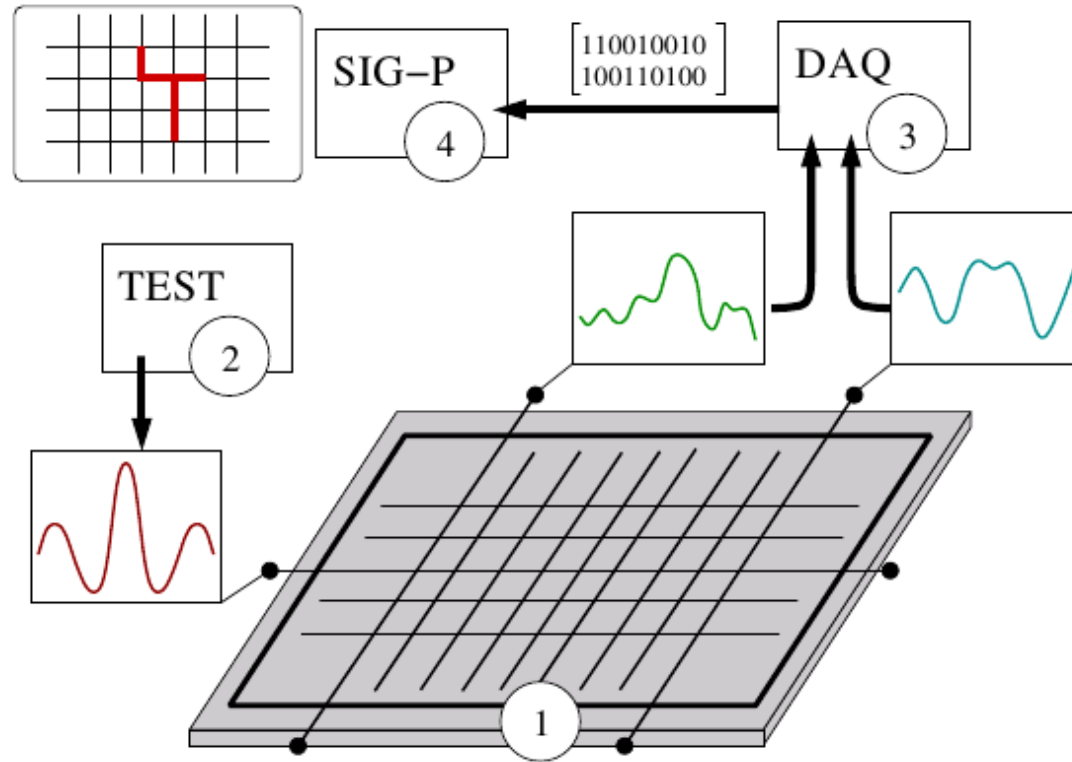

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

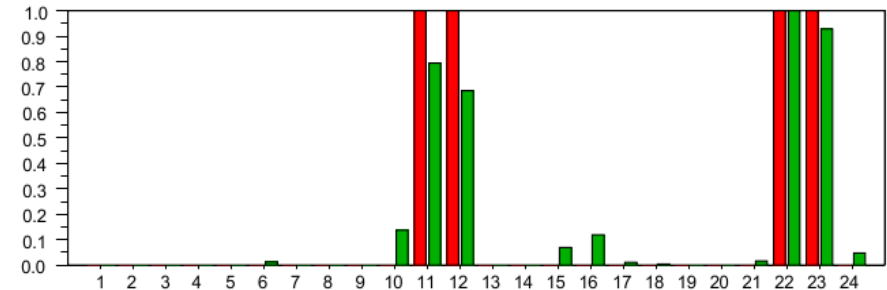
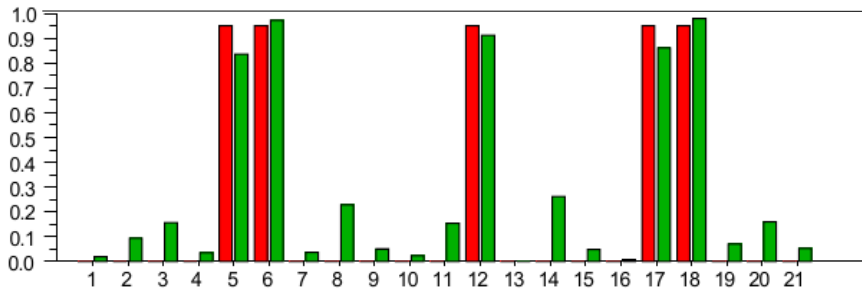
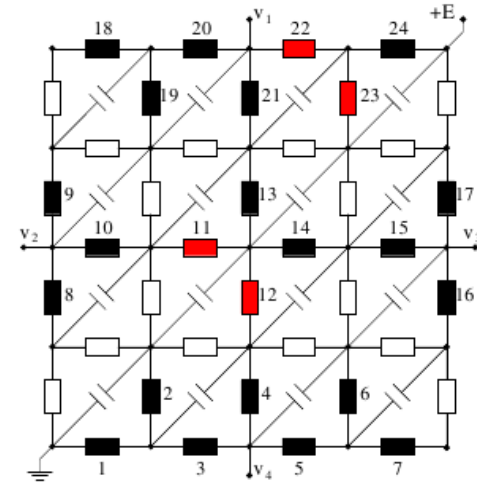
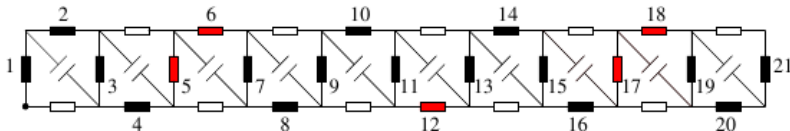

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Identyfikacja stanu uszkodzeń sieci na podstawie dynamicznej analizy odwrotnej (gradientowa optymalizacja bazująca na algorytmach Metody Dystorsji Wirtualnych)

Identyfikacja zmiany parametrów w strukturze jednowymiarowej i w strukturze drzewiastej – wynik symulacji numerycznych

Dane niezbędne do realizacji metody:

- model konstrukcji nieuszkodzonej,
- macierz wpływu,
- odpowiedź rzeczywista konstrukcji uszkodzonej – wybrane punkty

Ograniczenia związane z MIDW:

- duże koszty numeryczne w przypadku modelowania odpowiedzi konstrukcji obciążonej dynamicznie

Zalety wynikające z zastosowania podejścia dystorsyjnego:

- względna prostota modelu
- możliwość analitycznego obliczania gradientu funkcji celu

Aplikacje SHM bazujące na zintegrowanych układach czujników:

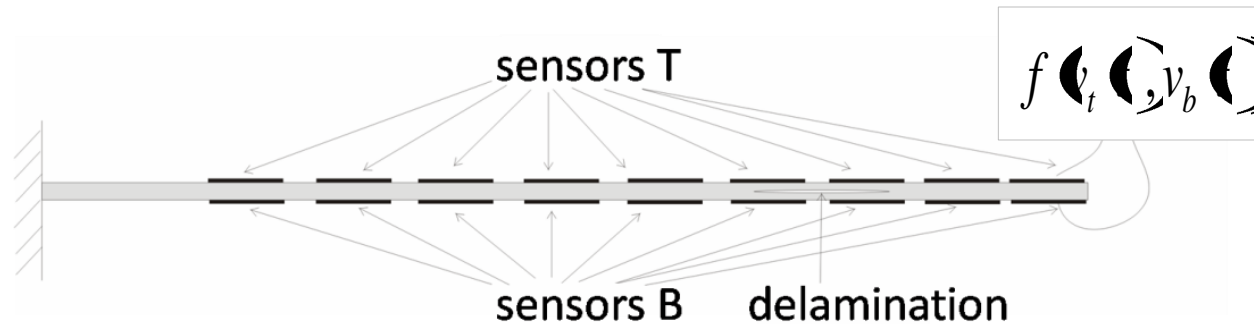
- aplikacje pasywne (układ czujników zintegrowanych rejestrujących np. efekty emisji akustycznej)
- aplikacje aktywne (układ czujników zintegrowanych działających jako aktywatory i sensory, np. rejestracja zmian propagacji sygnału wynikających z obecności defektu)

Najczęściej stosowane czujniki:

- czujniki piezoelektryczne
- włókna optyczne
- czujniki MEMS
- czujniki tensometryczne

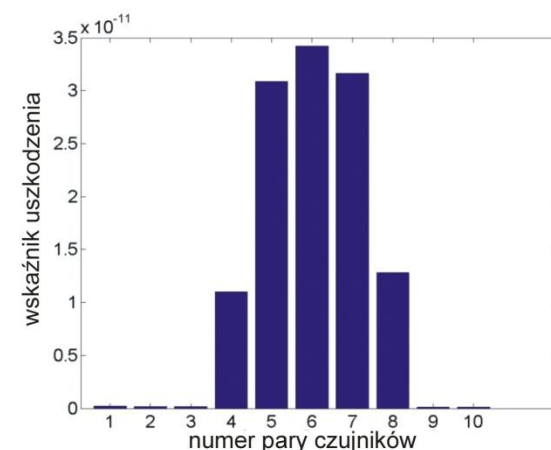
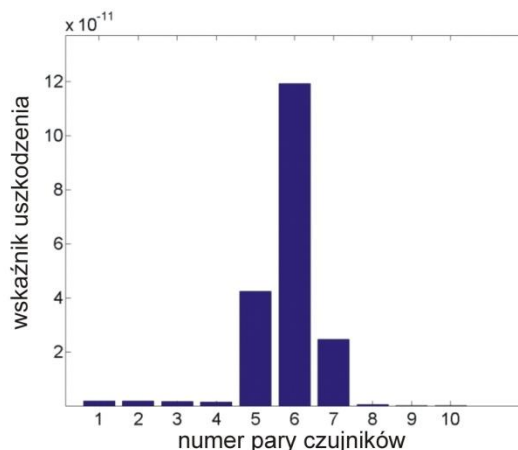
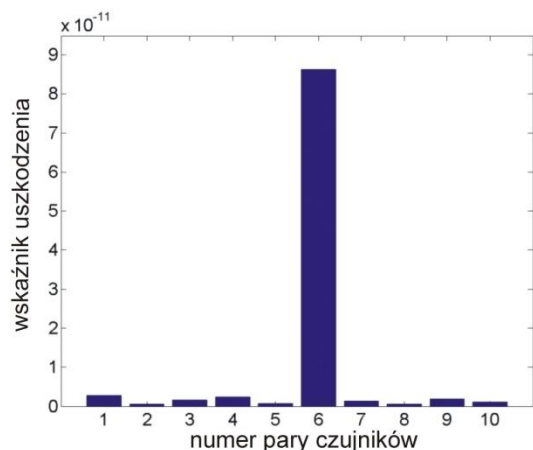
Technika DelamP*: identyfikacja delaminacji w czasie rzeczywistym

WSKAŹNIK USZKODZENIA:

$$\lambda = f \left(\epsilon_t, \epsilon_b, \nu_b \right)$$

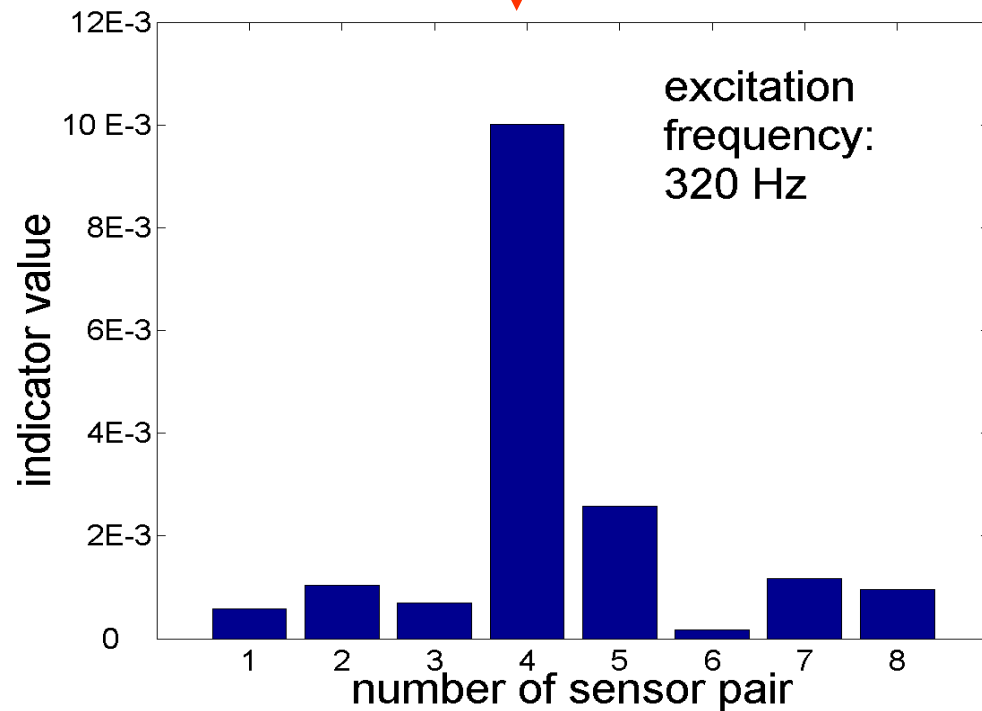
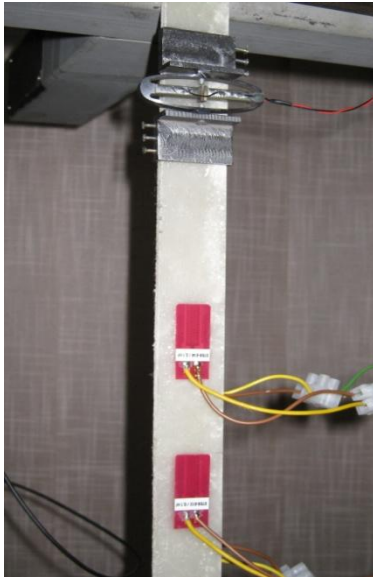
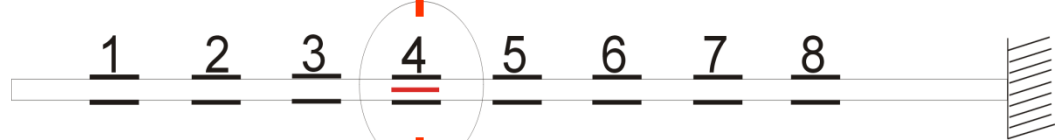
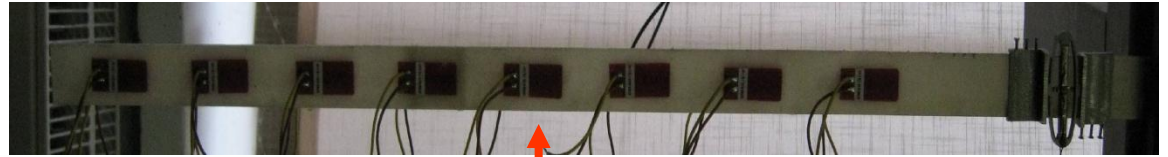

rozległość uszkodzenia:
5.5 %

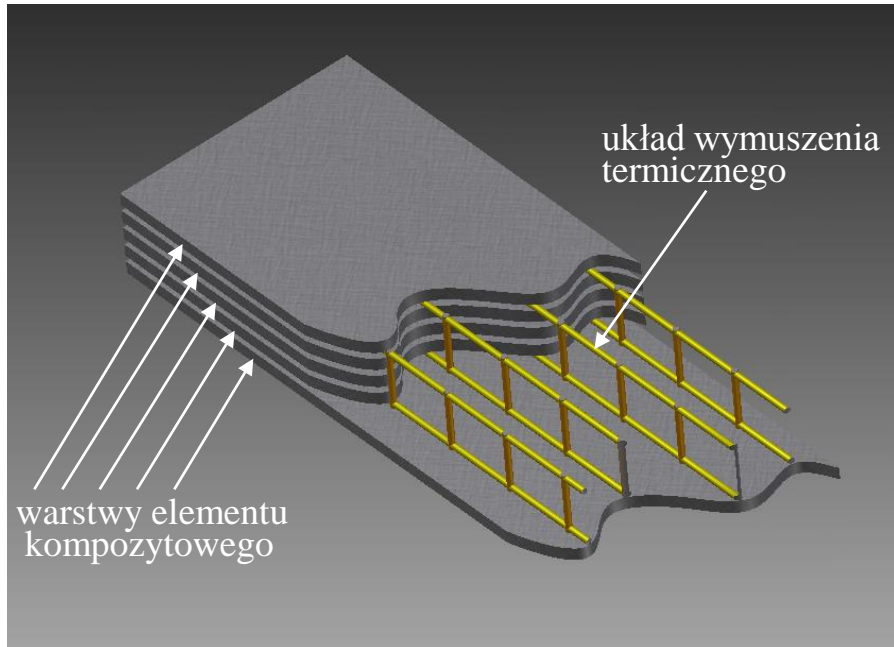
rozległość uszkodzenia:
25.5 %

rozległość uszkodzenia:
45.5 %

Identyfikacja rozwarstwienia w belce utwierdzonej jednostronnie – przykładowe wyniki symulacji numerycznych dla różnych rozmiarów uszkodzenia

**WYNIK BADAŃ
LABORATORYJNYCH**
(obszar delaminacji
odpowiadający 5% długości
belki)

Podstawa identyfikacji:

- obserwacja rozkładu temperatury na powierzchni badanego elementu

Zalety metody:

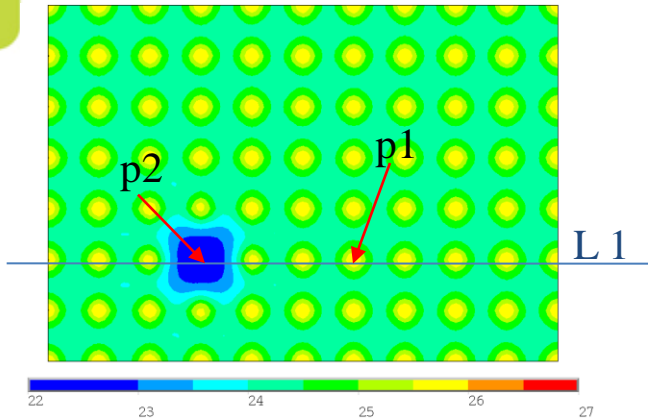
- łatwość interpretacji wyników

Potencjalne zastosowania:

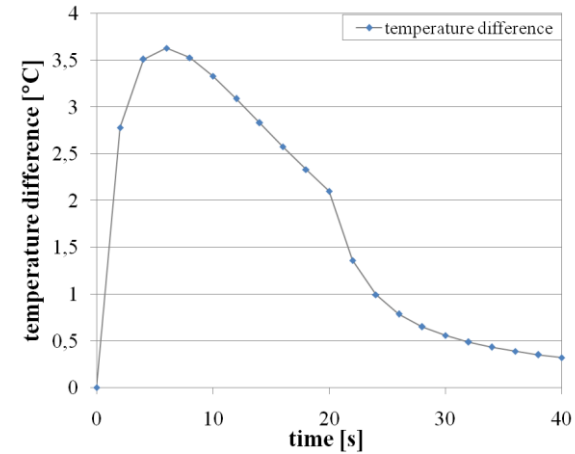
- elementy kompozytowe szczególnie narażone na powstawanie rozwarstwień

Schemat (przykładowy) siatki zintegrowanej z elementem kompozytowym

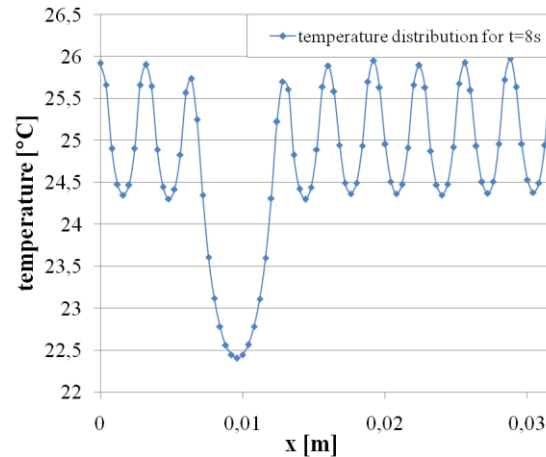
Wyniki symulacji numerycznych:

Rozkład temperatury na powierzchni elementu kompozytowego

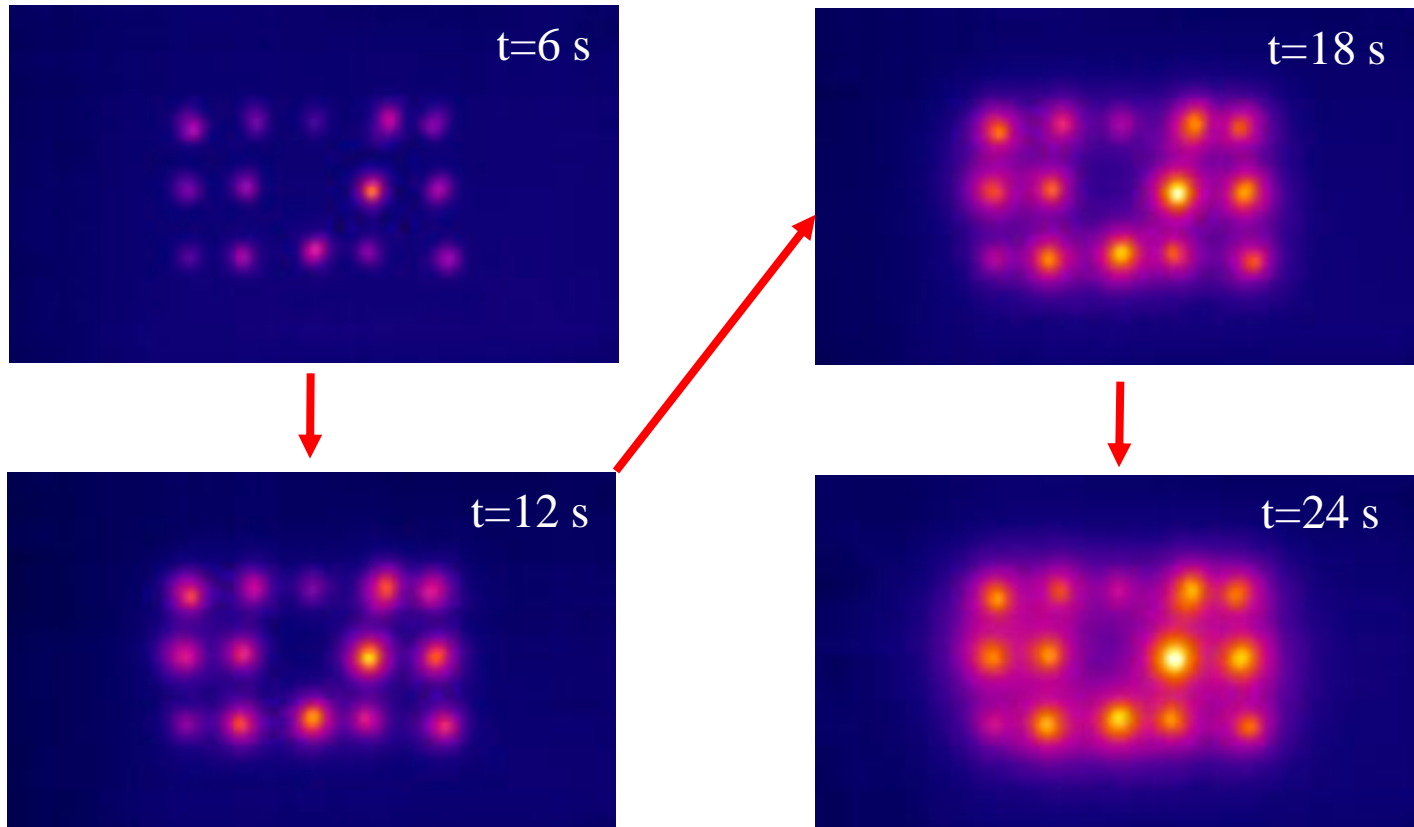

Historia czasowa różnicy temperatur w punktach p1 i p2

Rozkład temperatury wzdłuż linii L1

Rozkład temperatury na powierzchni elementu kompozytowego ze zintegrowanym obwodem elektrycznym zarejestrowany kamerą termowizyjną

Plany działań badawczych prowadzonych w ramach rozwoju technik SHM:

- badanie trójpunktowego zginania belek kompozytowych
- budowa stanowiska do wytwarzania próbek kompozytowych i elementów zintegrowanych metodą infuzji
- budowa demonstratora systemu monitorowania skleiny w krawędzi natarcia skrzydła samolotu CZAJKA (laboratoryjne testy weryfikujące)

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

